

L'any 2000, l'Institut de Cultura de Barcelona (creat el 1996), del qual depenen els museus municipals, va aprovar la compactació administrativa i conceptual d'alguns d'aquests museus. En el cas del Museu de Geologia (Museu Martorell) i del Museu de Zoologia, en va unificar tots els serveis sota la denominació de Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella. El Museu va ser considerat, doncs, centre museístic i Alícia Masriera va continuar com a directora del centre fins a l'any 2005, el de la seva jubilació.

Arribats a 2003, es va decidir fer una exposició que expliqués de forma sinòptica tota la trajectòria del primer museu públic de Barcelona, més de vuitanta anys del qual han estat dedicats a les ciències de la Terra.

Durant aquest període de tres anys, el Museu va continuar rebent donatius de la seva especialitat, com ara les col·leccions de Joan Vicente [158, 159] i del Dr. Jean Claude Plaziat d'Orsay (França), totes dues de paleontologia. La primera de paleoflora i la segona resultat de la recerca del propi Dr. Plaziat en els terrenys del Paleocè i l'Eocè del nord d'Espanya i el sud de França [132, 155]. A part de les donacions, van continuar les activitats expositives i, en aquest sentit, és remarcable la col·laboració del Museu de Geologia, ja com a Museu de Ciències Naturals, en l'any Gaudí (Barcelona, 2002), amb l'exposició titulada "Sagrada Família: pedres del Temple, roques dels Temps", que es va inaugurar al Museu Martorell i més tard es va traslladar al temple de la Sagrada Família. [20]

Acaba aquí la nostra història, però aquesta continua i nous donatius ingressaran al Museu, com és el cas de la col·lecció de micromuntatges del Dr. Masoliver. Precisament l'any 2001 també va ser testimoni d'una curiosa i bonica exposició, "Minerals en miniatura", que feia referència als micromuntatges. [111]

Sigui com sigui, Museu de Geologia o Museu de Ciències Naturals, sempre tindrem present que es tracta del Museu Martorell de la ciutat de Barcelona que a partir de 2003 forma part d'un projecte de futur.

El año 2000, el Instituto de Cultura de Barcelona (creado en 1996) y del que dependen los museos municipales, aprobó la compactación administrativa y conceptual de algunos de estos museos. En el caso del Museo de Geología (Museo Martorell) y del Museo de Zoología, unificó todos los servicios bajo la denominación de Museo de Ciencias Naturales de la Ciudadela. El Museo fue considerado, por lo tanto, centro museístico y Alícia Masriera continuó como directora hasta el año 2005, el de su jubilación.

Llegados a 2003, se decidió realizar una exposición que explicase de forma sinóptica toda la trayectoria del primer museo público de Barcelona, del que más de ochenta años se han dedicado a las ciencias de la Tierra.

Durante este periodo de tres años, el Museo continuó recibiendo donativos de su especialidad, como las colecciones de Joan Vicente [158, 159] y del Dr. Jean Claude Plaziat d'Orsay (Francia), ambas de paleontología. La primera de paleoflora y la segunda resultado de la investigación del propio Dr. Plaziat en los terrenos del Paleoceno y el Eoceno del norte de España y el sur de Francia. [132, 155]

Aparte de las donaciones, prosiguieron las actividades expositivas y, en este sentido, debe destacarse la colaboración del Museo de Geología, ya como Museo de Ciencias Naturales, en el año Gaudí (Barcelona, 2002), con la exposición titulada "Sagrada Familia: pedres del Temple, roques dels Temps", que se inauguró en el Museo Martorell y más tarde se trasladó al templo de la Sagrada Familia. [20]

Termina aquí nuestra historia, pero esta continúa y nuevos donativos ingresarán en el Museo, como es el caso de la colección de micromontajes del Dr. Masoliver. Precisamente en el año 2001 también fue testimonio de una curiosa y bonita exposición, "Minerales en miniatura", que hacía referencia a los micromontajes. [111]

Sea como fuere, Museo de Geología o Museo de Ciencias Naturales, siempre tendremos presente que se trata del Museo Martorell de la ciudad de Barcelona que a partir de 2003 forma parte de un proyecto de futuro.

**VII. El Museu de Geologia (Museu Martorell)
integrat en el Museu de Ciències Naturals de
la Ciutadella. Un retorn als orígens
amb projectes de futur
2000–2003**

**VII. El Museo de Geología (Museo Martorell)
integrado en el Museo de Ciencias Naturales
de la Ciudadela. Un retorno a los orígenes
con proyectos de futuro
2000–2003**

124

125

124 Quars (ametista)

Rio Grande do Sul (Brasil). Núm. 14681

Mida 82 x 68 cm

Geoda de grans dimensions amb cristalls d'ametista molt perfectes, adquirida pel Museu l'any 2001 i exposada al públic des de aleshores.

124 Cuarzo (amatista)

Rio Grande do Sul (Brasil). N° 14681

Medida 82 x 68 cm

Geoda de grandes dimensiones con cristales de amatista muy perfectos, adquirida por el Museo el año 2001 y expuesta al público desde entonces.

125 Meteorit de Campo de Cielo

Gran Chaco Gualamba, Tucumán (Argentina).

Nº 16668. Mida 19,5 x 12,13 x 10,6 cm

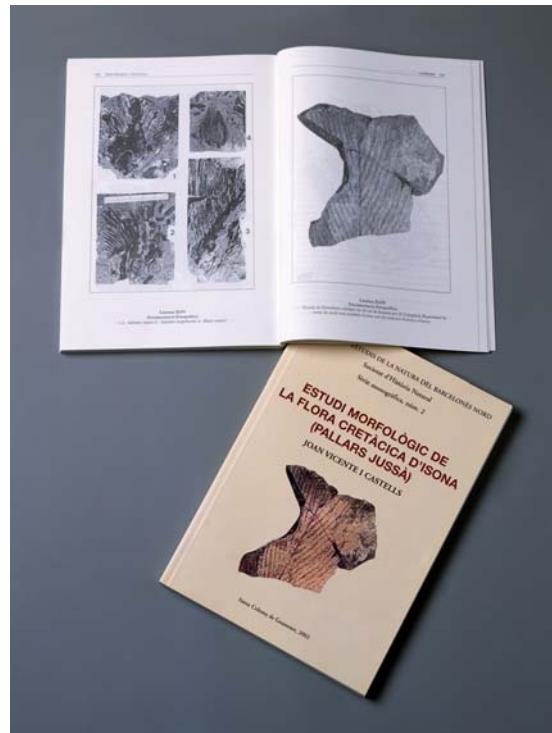
Meteorit metàl·lic (octaedrita policristal·lina) amb l'escorça exterior parcialment alterada amb concavitats d'impacte. Té un pes de 6.400 g. Es tracta d'una adquisició recent del Museu, comprada a un comerciant l'any 2002.

125 Meteorito de Campo de Cielo

Gran Chaco Gualamba, Tucumán (Argentina).

Nº 16668. Medida 19,5 x 12,13 x 10,6 cm

Meteorito metálico (octaedrita policristalina) con la corteza exterior parcialmente alterada con concavidades de impacto. Tiene un peso de 6.400 g. Se trata de una adquisición reciente del Museo, comprada a un comerciante el año 2002.

126

127

162

La col·lecció Vicente de flora del Cretaci

El jaciment de plantes fòssils del Cretaci superior d'Isona ha proporcionat fins avui 134 espècies i 13 nous tàxons de plantes. El material d'aquest Museu va ser recol·lectat per Joan Vicente Castells, que el va estudiar i publicar el 2002, any de la donació al Museu. Es tracta de la col·lecció paleobotànica més important d'aquesta edat a Catalunya i una de les més abundants d'Europa. [159, 168]

126 *Geonomites schimperi* Lesquerœux

Cretaci superior. Isona (Pallars Jussà). Núm. 38113
Fotografia d'aquest exemplar en la publicació "Estudi morfològic de la flora cretàcica d'Isona (Pallars Jussà)".

La col·lecció Vicente de flora del Miocè de Montjuïc

El jaciment va ser descobert l'any 1961 i ha estat objecte d'estudi i publicació per Joan Vicente Castells. La seva col·lecció, composta per més de 300 exemplars, va ingressar al Museu l'any 2002. [158, 168]

127 *Myrica deperdita* Unger

Miocè superior. Montjuïc (Barcelona). Núm. 38710
Mida 38 x 18 mm

La colección Vicente de flora del Cretácico

El yacimiento de plantas fósiles del Cretácico superior de Isona ha proporcionado hasta hoy 134 especies y 13 nuevos taxones de plantas. El material de este Museo fue recolectado por Joan Vicente Castells, quien lo estudió y publicó en el 2002, año de la donación al Museo. Se trata de la colección paleobotánica más importante de esta edad en Cataluña y una de las más abundantes de Europa. [159, 168]

126 *Geonomites schimperi* Lesquerœux

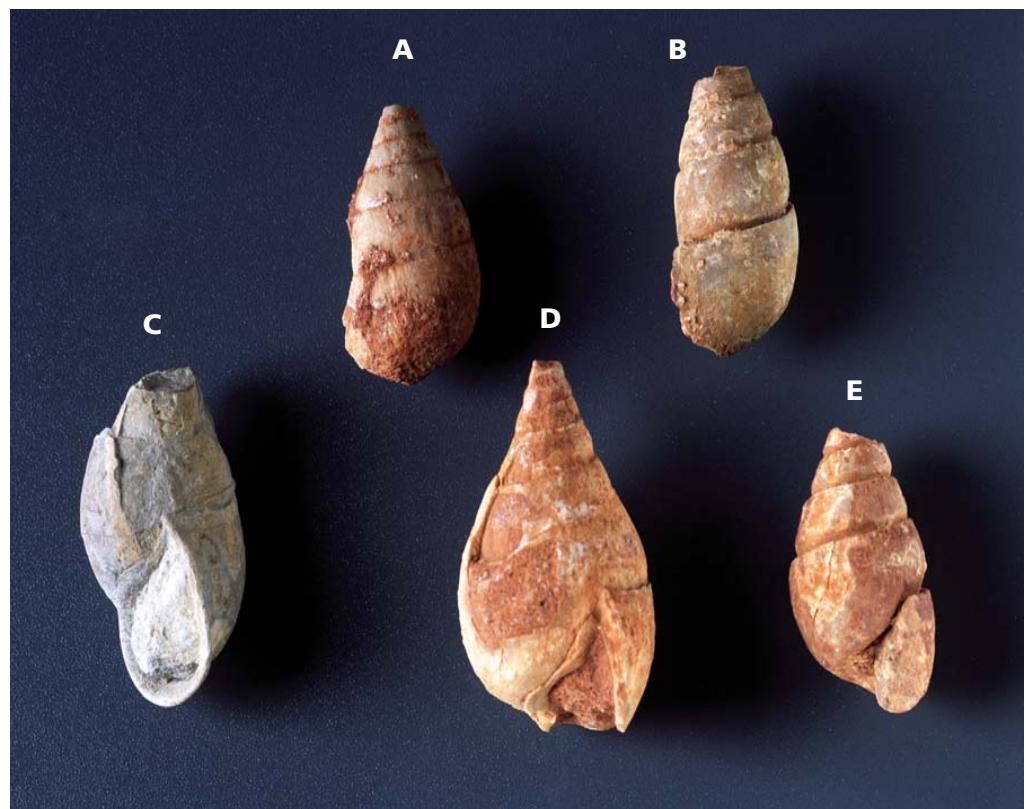
Cretácico superior. Isona (Lleida). Nº 38113
Fotografía de este ejemplar en la publicación "Estudi morfològic de la flora cretacica d'Isona (Pallars Jussà)".

La colección Vicente de flora del Mioceno de Montjuïc

El yacimiento fue descubierto el año 1961 y ha sido objeto de estudio y publicación por Joan Vicente Castells, cuya colección, compuesta por más de 300 ejemplares, ingresó en el Museo el año 2002. [158, 168]

127 *Myrica deperdita* Unger

Mioceno superior. Montjuïc (Barcelona). Nº 38710
Medida 38 x 18 mm

128

128 La col·lecció Plaziat

Aquests exemplars són una selecció de la donació del geòleg francès Jean Claude Plaziat rebuda el mes d'agost de 2003. Corresponden a espècies figurades en els treballs d'aquest investigador que s'ha ocupat de l'estudi de faunes de mol·luscs continentals del Terciari inferior de diferents regions de França i Espanya. És autor, entre altres treballs, d'una important monografia sobre el fòssil *Vidaliella gerundensis*. El Dr. Plaziat manté una col·laboració científica relacionada amb alguns dels treballs de recerca geològica del Museu des de 1980. [132, 155]

A. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleocè. Sud-est de Berge (Terol). Núm. 38929

B. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleocè. Sud-est de Berge (Terol). Núm. 38928

C. *Romanella boriesi* (Doncieux)

Paleocè. Ravin d'Ardenne, Saint-Pierre-des-Champs, Aude (França). Núm. 38923

Figurat a Plaziat (1973), pl. 4, fig. 6

D. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleocè. Pont d'Alcorisa (Alcorisa, Terol). Núm. 38924
Mida 48 x 31 mm (referència per als altres exemplars)

E. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleocè. Los Cuchilllos–Puerto de Contreras (Villagordo del Cabriel, València). Núm. 38930

128 La colección Plaziat

Estos ejemplares son una selección de la donación del geólogo francés Jean Claude Plaziat recibida en el mes de agosto de 2003.

Corresponden a especies figuradas en los trabajos de este investigador que se ha ocupado del estudio de faunas de moluscos continentales del Terciario inferior de diferentes regiones de Francia y España. Es autor, entre otros trabajos, de una importante monografía sobre el fósil *Vidaliella gerundensis*. El Dr. Plaziat mantiene una colaboración científica relacionada con algunos de los trabajos de investigación geológica del Museo desde 1980. [132, 155]

A. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleoceno. Sudeste de Berge (Teruel). N° 38929

B. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleoceno. Sudeste de Berge (Teruel). N° 38928

C. *Romanella boriesi* (Doncieux)

Paleoceno. Ravin d'Ardenne, Saint-Pierre-des-Champs, Aude (Francia). N° 38923

Figurado en Plaziat (1973), pl. 4, fig. 6

D. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

Paleoceno. Puente de Alcorisa (Alcorisa, Teruel). N° 38924
Medida 48 x 31 mm (referencia para los otros ejemplares)

E. *Vidaliella gerundensis* (Vidal, 1883)

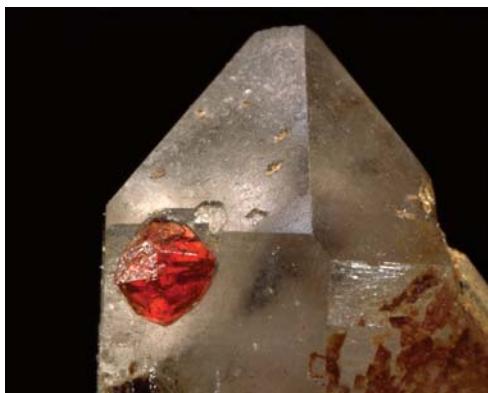
Paleoceno. Los Cuchilllos–Puerto de Contreras (Villagordo del Cabriel, Valencia). N° 38930

129

130

131

132

La col·lecció de micromuntatges

Està formada per exemplars mineralògics de petites dimensions que s'han d'observar i estudiar amb lupa binocular. Actualment té un contingut d'uns 2.000 exemplars. En un futur s'hi afegiran els gairebé 6.000 exemplars de la col·lecció de Manel Masoliver i Pons, de Barcelona. Va ser objecte d'una interessant exposició l'any 2001. [111]

129 Vanadinita

Taouz, Tadaout, Meknes-Tafilalt, Marroc. Núm. 15841
Mida 2,5 x 0,7 x 0,3 cm aprox.

130 Cinabri

Almadén, Ciudad Real, Castella-La Manxa. Núm. 15345
Mida 2,7 x 2,6 x 0,5 cm aprox.

131 Andradita i quars

Viladrau, Osona. Núm. 15585
Mida 0,9 x 0,6 x 0,5 aprox. (cristall d'andradita)

132 Cavansita i estilbita

Pune (Poona) Deccan, Índia. Núm. 15925
Mida 1,6 x 1,46 x 0,4 cm aprox.

La colección de micromontajes

Está formada por ejemplares mineralógicos de pequeñas dimensiones que deben observarse y estudiarse con lupa binocular. Actualmente cuenta con unos 2.000 ejemplares. En el futuro se le añadirán los casi 6.000 ejemplares de la colección de Manel Masoliver i Pons, de Barcelona. Fue objeto de una interesante exposición el año 2001. [111]

129 Vanadinita

Taouz, Tadaout, Meknes-Tafilalt, Marruecos. Nº 15841
Medida 2,5 x 0,7 x 0,3 cm aprox.

130 Cinabrio

Almadén, Ciudad Real, Castilla-La Mancha. Nº 15345
Medida 2,7 x 2,6 x 0,5 cm aprox.

131 Andradita y cuarzo

Viladrau, Osona. Nº 15585
Medida 0,9 x 0,6 x 0,5 cm aprox. (cristal de andradita)

132 Cavansita y estilbita

Pune (Poona) Deccan, India. Nº 15925
Medida 1,6 x 1,46 x 0,4 cm aprox.